

Labklājības ministrija

Asistenta pakalpojuma nodrošināšana pašvaldībās

Latvijas Pašvaldību savienības videokonference

Labklājības ministrijas Sociālās iekļaušanas
politikas departamenta vecākais referents
E.Grāveris

Labklājības ministrijas Metodiskās vadības un
kontroles departamenta vecākā referente
I.Slaidiņa

01.06.2017.

Labklājības ministrija

Šodienas darba kārtība

1. Biežākās neatbilstības un kļūdas
2. Ko un kā vajadzētu vērtēt nodrošinot asistenta pakalpojumu
3. Priekšlikumi pakalpojuma pilnveidošanai nākotnē
4. Jautājumi un diskusijas

Labklājības ministrija

Personu grupas, kurām VDEĀVK izsniedz atzinumu par asistenta pakalpojuma nepieciešamību

1. I invaliditātes grupa redzes traucējumu dēļ.
2. I vai II invaliditātes grupa un ir kāds no šādiem funkcionēšanas ierobežojumiem:
 - 2.1. slimības vai anatomiskie defekti, uz kuru pamata personai tiek izsniegts atzinums par transporta izdevumu kompensēšanu invalīdiem, kuriem apgrūtināta pārvietošanās un persona par valsts budžeta līdzekļiem var pielāgot vieglo automašīnu;
 - 2.2. abu augšējo ekstremitāšu anatomiski defekti: amputācijas stumbri plaukstu pamata līmenī vai augstāk;
 - 2.3. garīgās veselības traucējumi.

Labklājības ministrija

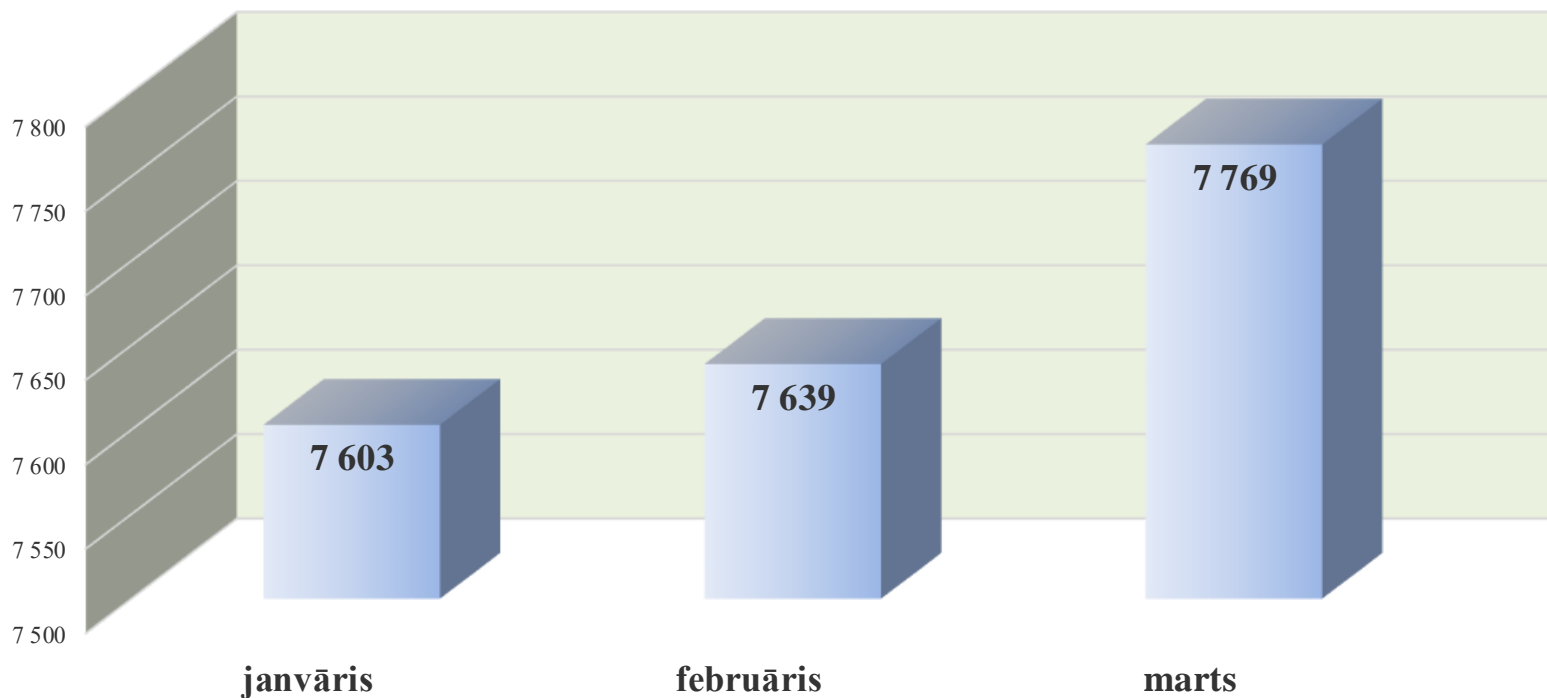
Mērķa grupas lielums

Indikācijas asistenta pakalpojuma pieprasīšanai	Skaitis	
VDEĀVK izsniegtie aktīvie atzinumi par asistenta pakalpojuma nepieciešamību	26 790	2017.gada aprīlis
Pabalsta īpašai kopšanai bērniem ar invaliditāti (vecumā no 5 līdz 18 gadiem) saņēmēji	1741	2017.gada marts

Labklājības ministrija

Asistenta pakalpojuma saņēmēju skaits 2017.gadā

Labklājības ministrija

VDEĀVK un sociālā dienesta kompetence

- **VDEĀVK atzinumi** – nosaka mērķa grupas piederību noteiktai grupai, kurai ir tiesības pretendēt uz pakalpojuma saņemšanu.
- **Sociālais dienests** – lemj par pakalpojuma piešķiršanu, balstoties uz personas vajadzību, vides, apstākļu un darbību izvērtējumu.

Labklājības ministrija

Būtiskākās konstatētās neatbilstības

- 1. Netiek veikts klientu izvērtējums asistenta pakalpojuma piešķiršanai (MK noteikumu Nr.942 8.2. un 8.3.apakšpunkts). Pakalpojuma piešķiršanā darbinieki vadās no klienta iesniegumā minētajām vēlmēm un VDEĀVK atzinuma par asistenta pakalpojuma nepieciešamību.**
- 2. MK noteikumu Nr.942 1.pielikumā noteikto kritēriju (pasākumu) neatbilstoša piemērošana.**
- 3. Atskaišu dokumentos norādīts nepamatoti liels asistenta nostrādāto stundu skaits.**

Labklājības ministrija

Jomas, kurās izvērtējamas personas vajadzības, darbības un sociālās funkcionēšanas spējas

1. Kādi ir personas funkcionālie traucējumi?
2. Kādas ir personas vajadzības un ikdienas darbības?
3. Kādi sociālie pakalpojumi personai nepieciešami, kādus tā jau saņem?
4. Prasmju un spēju novērtējums.
5. Vides novērtējums.
6. Veicamo darbību novērtējums atbilstoši kritērijiem asistenta pakalpojuma apjoma noteikšanai.

Labklājības ministrija

Biežākās kļūdas kritēriju asistenta pakalpojuma apjoma noteikšanai piemērošanā

- Dienas centru, dienas aprūpes centru un sociālās rehabilitācijas institūciju pakalpojumi tiek jaukti ar biedrību un nodibinājumu pakalpojumiem.
- Asistenta pakalpojums tiek apmaksāts pasākuma laikā mērķiem, kuriem paredzēta tikai pavadīšana uz/no pasākuma (darba vietā, saimnieciskās darbības veikšanas vietā, NVO, sports, brīvprātīgā darbs, pašdarbības kolektīvi).
- Valsts vai pašvaldības institūciju apmeklējumi tiek jaukti ar brīvā laika pavadīšanas pasākumiem.

Labklājības ministrija

Kritēriju asistenta pakalpojuma apjoma noteikšanai piemērošana

Asistenta pakalpojums pašvaldībā

Pavadišana + Asistēšana

- Personām ar I grupas redzes invaliditāti augstākās izglītības iegūšanai (līdz 40 h/ned.)
- Dienas aprūpes centru, dienas centru vai citu sociālās aprūpes institūciju vai sociālās rehabilitācijas institūciju pakalpojumu saņemšanai (līdz 20 h/ned.) *Pakalpojuma sniedzējam jābūt reģistrētam sociālo pakalpojumu sniedzēju reģistrā.*
- Ārstniecības pakalpojuma saņemšanai, valsts, pašvaldības, u.c. institūciju pakalpojumu saņemšanai (līdz 20 h/ned.)
- Nepilngadīgām personām mūzikas, mākslas un sporta skolu apmeklēšanai, ārpuskolas pasākumu, interešu izglītības iestāžu apmeklēšanai (līdz 20 h/ned.)
- Iepirkšanās, teātri, koncerti, sporta spēles, citas brīvā laika pavadīšanas vietas (līdz 2 h/ned. vai 8 h/4 ned.)

Pavadišana

- Uz algotu darbu vai saimnieciskas darbības veikšanas vietu, preces realizācijas vietu (līdz 20 h/ned.)
- Uz pirmsskolas, pamatizglītības, vidējās vai augstākās izglītības iestādi, kvalifikācijas celšanas vai profesionālās pilnveides kursiem (līdz 20 h/ned.)
- Pilngadīgām personām uz biedrībām, nodibinājumiem, brīvprātīgā darba veikšanas vietu, sportošanas vietu, pašdarbības kolektīviem (līdz 20 h/ned.)

Labklājības ministrija

Kā veikt asistenta iesniegto atskaišu dokumentu pārbaudi

Jau sākotnējā izvērtējumā jābūt informācijai, kā tiks organizēts pakalpojums un pārbaudīta pakalpojuma izpilde.

- Jāsalīdzina atskaitēs norādītās nostrādātās stundas ar pieejamiem informācijas resursiem (google maps, internetā pieejamo informāciju par dažādu pakalpojumu sniedzēju darba laikiem, juridisko statusu, sniegtā pakalpojuma veidu).
- Jānoskaidro vai klients izmantoja sabiedrisko vai personisko transportu, tehniskos palīglīdzekļus, u.c.
- Sākotnējais novērtējums jāsalīdzina ar reālo izpildi.
- Ceļā pavadītā laika uz/no pasākuma adekvātums (piemēram, līdz pasākuma vietai 250 metri, bet persona bez kustību traucējumiem uz pasākumu iet 1 stundu).
- «Loģiskais spriedums».

Labklājības ministrija

Transporta izdevumu kompensēšana no asistenta pakalpojuma nodrošināšanai paredzētajiem līdzekļiem (I)

Jāizvērtē iespēja izmantot citus atbalsta veidus:

- bezmaksas braucieni sabiedriskajā transportā bērniem ar invaliditāti un viņu pavadonim, personām ar I invaliditātes grupu un viņu pavadonim, personām ar II invaliditātes grupu;
- valsts pabalsts transporta izdevumu kompensēšanai personām ar invaliditāti kurām ir apgrūtināta pārvietošanās;
- pašvaldības izveidotā atvieglojumu sistēma transporta jomā.

Labklājības ministrija

Transporta izdevumu kompensēšana no asistenta pakalpojuma nodrošināšanai paredzētajiem līdzekļiem (II)

Sociālais dienests var lemt par transporta izdevumu kompensēšanu asistenta pakalpojuma ietvaros, ja:

- persona ar invaliditāti objektīvu iemeslu dēļ nevar izmantot sabiedrisko transportu;
- nav iespēju saņemt pašvaldības atbalstu, vai šīs iespējas ir jau izmantotas;
- regulārie izdevumi par degvielu ir lielāki nekā valsts nodrošinātais pabalsts.

«Loģiskais spriedums», argumenti pakalpojuma piešķiršanas brīdī.

Labklājības ministrija

Transporta izdevumu kompensēšana no asistenta pakalpojuma nodrošināšanai paredzētajiem līdzekļiem (III)

1. Par transporta izdevumu kompensēšanu jāpieņem lēmums, norādot:
 - maksimālo summu, līdz kurai tiks kompensēti izdevumi par degvielas/biļešu iegādi;
 - apsvērumus, kāpēc transporta izdevumi personai ir jākompensē;
2. Izvērtējumam par transporta izdevumu kompensēšanas nepieciešamību un tās apmēru ir jābūt dokumentētam.
3. Atskaitoties par transporta izmantošanu, ir jābūt iesniegtām braukšanas biļetēm, čekiem par degvielas iegādi un maršruta lapai, kurā tiek veikta braucienu un attālumu uzskaitē, norādīta automašīnas marka, vidējais degvielas patēriņš, nobraukums, u.tml.

Labklājības ministrija

Degvielas izdevumu kompensēšana

Pirms lēmuma pieņemšanas sociālajam dienestam ir jāiegūst šāda informācija:

- kāds ir attālums, kas personai ar invaliditāti ikdienā jānobrauc;
- cik bieži un uz kurām vietām ir plānoti braucieni;
- automašīnas degvielas patēriņš/CSDD rokasgrāmatas informācija par vidējo degvielas patēriņu;
- degvielas cena.

Jāaprēķina kopējie nepieciešamie (plānotie) izdevumi degvielai noteiktā laika periodā.

No asistenta pakalpojumam paredzētajiem valsts budžeta līdzekļiem sociālais dienests var kompensēt izdevumu daļu, kas pārsniedz valsts pabalsta transporta izdevumiem paredzēto summu.

Labklājības ministrija

Darba grupas asistenta pakalpojuma pilnveidošanai piedāvājums: Noteikt atsevišķi pavadoņa un asistenta pakalpojumus

Pavadoņa pakalpojums

Līdz 20 h nedēļā

Pavadīšana no punkta A uz punktu B

Asistenta pakalpojums

Līdz 40 h nedēļā

- pavadīšana no punktā A uz punktu B;
- invaliditātes izraisītās nespējas kompensēšana darbā, augstākās izglītības iestādēs, pakalpojumu saņemšanas vietās, aktivizēšanas pasākumos.

Nodrošina pašvaldības sociālais dienests.

Finansējums mērķdotācijas veidā

Nodrošina NVA

Nepieciešamību pēc pakalpojuma izvērtē pašvaldības sociālais dienests, izmantojot “vienotu funkcionālo spēju novērtēšanas anketu”.

Labklājības ministrija

Aptauja cilvēkiem ar invaliditāti, kuri saņem asistenta pakalpojumu pašvaldībā

Saite uz aptaujas anketu:

www.visidati.lv/aptauja/1278504231/

Labklājības ministrija

Laiks diskusijām un jautājumiem!
PALDIES!

E.Grāveris, tālrunis: 67021593
E-pasts: einars.graveris@lm.gov.lv

I.Slaidiņa, tālrunis: 67021646
E-pasts: inta.slaidina@lm.gov.lv